

Sisällys

1. TUTUSTUN RAAMATTUUN

Raamatun kirjat	8
Vanha testamentti	10
Raamatun ensimmäinen kertomus	15
Uusi testamentti	18

2. VANHAN TESTAMENTIN KERTOMUKSIA

Abraham muuttaa uuteen kotimaahan	23
Abraham saa arvokkaita vieraita	20
Abrahamin uskollisuutta koetellaan	29
lisäkin perhe	32
Jaakob huijaa isää	33
Jaakobin suurperhe	35
Jaakob ja Esau tekevät sovinnon	39
Elämä vieraassa maassa	41
Mooses syntyy	43
Pensas, joka paloi, mutta ei kulunut	48
Mooses palaa Egyptiin ja kohtaa faaraon	52
Egyptin onnettomuudet	54
Lähtö Egyptistä	56
Erämaavaellus	59
Jumala auttaa kansaansa	61

Kymmenen käskyä	64
Kultainen epäjumala	66
Jumalan kunniaksi rakennetaan pyhäkköteltoa	69
Kansa saapuu luvattuun maahan	71
Profeettojen ennustuksia	74
Kuninkaat	84

3. KUVAT JA KERTOMUKSET OPETTAVAT ORTODOKSEJA

Raamattu puhuu vertauskuvin	92
Erilaisia jumalanpalveluspaikkoja	97
Kirkon esineet välittävät pyhyttä ja kuvastavat rukousta	100

4. KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Liturgiassa osallistutaan ehtoollisen sakramenttiin	117
Kodin pyhityksessä rukoillaan Jumalan huolenpitoa	127
Panihida on esirukous vainajan puolesta	129

5. TUTUSTUN MUIHIN USKONTOIHIN

Suomessa on paljon luterilaisia	134
Suomen juutalaiset	140
Muslimit rukoilevat Allahia	144

2.

VANHAN TESTAMENTIN KERTOMUKSIA

Tässä jaksossa tutustut Abrahamiin, joka on tärkeä henkilö juutalaisille, kristityille ja islaminuskoisille. Abrahamin poika Isak sai kaksospojat, Esaun ja Jaakobin. Tutustut myös Moosekseen, jolle Jumala antoi Raamatussa kymmenen käskyä.

Kuollutmeri Israelin ja Jordanian välissä oli jo Vanhan testamentin aikana suosittu rentoutumispaikka. Sen vettä ja pohjamutaa käytetään yhä kauneudenhoitoon. Veden haihtuessa rannalle syntyy suolakiteitä.

Abraham muuttaa uuteen kotimaahan

Abrahamia, Isakia ja Jaakobia kutsutaan patriarkoiksi.

Nimi Abraham tarkoittaa kansan paljouden isää.

----- Abrahamin matka uuteen kotimaahansa lähti Raamatun mukaan muinaisesta Urin kaupungista. Mesopotamia on maailman vanhimpia tunnettuja kulttuuriseutuja. Nykyisin suurin osa alueesta kuuluu Irakiin.

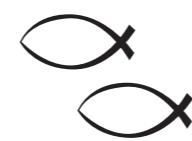

Abraham ja Saara olivat vanhoja, eikä heillä ollut lasta. Jumala sanoi Abrahamille: "Katso taivaalle ja laske tähdet, tulet saamaan jälkeläisiä yhtä paljon kuin taivaalla on tähtiä." Abraham luotti Jumalan lupaukseen.

Jumala teki liiton Abrahamin kanssa. Sen mukaan Abrahamin lapsista syntyisi vielä suuri kansa.

Kanaanin maassa laidunmaa ei riittänyt kaikille. Miten tilanne ratkaistiin?

Kaksoisvirtain maassa eli mies nimeltä Abraham. Jumala sanoi hänelle: "Lähde maastasi, isäsi kodista, siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan." Jumala lupasi, että hän saisi lapsia, joista syntyisi suuri kansa.

Abraham ja hänen vaimonsa Saara lähtivät matkaan. He eivät tienneet, minne olivat menossa. He ottivat mukaansa Abrahamin veljenpojan Lootin, karjansa ja kaiken omaisuutensa. He saapuivat Kanaanin maahan. Siellä laidunmaa ei riittänyt karjalle. Siksi Loot meni Jordanin laaksoon ja Abraham Mamren tammistoon.

Tehtäviä

1. Abrahamin matka oli pitkä. Pohdi, millaisia asioita hänen piti ottaa mukaansa ja millä välineillä hän kulki. Mieti myös jotain itse tekemääsi matkaa. Mitä otit mukaasi ja millä kulkuvälineillä kuljit?

Pohdi!

Miksi riitojen selvittäminen on tärkeää? Kuinka yleensä ratkaiset riidan?

3.

KUVAT JA KERTOMUKSET OPETTAVAT ORTODOKSEJA

Tässä jaksossa tutustut kirkon käyttämiin symboleihin eli vertauskuviin. Lisäksi opit tunnistamaan kirkkorakennuksia, kirkon esineitä ja seurakunnan työntekijöitä.

Raamattu puhuu vertauskuvin

Raamattu kertoo asioista vertauskuvin. Jeesusta sanotaan esimerkiksi hyväksi paimeneksi. Vaikka Jeesus ei paimentanut lampaita, ihmiset ymmärsivät vertauksen avulla, millainen Jeesus on.

Taivaaseen johtavat portaat

Neitsyt Marian ikonissa voi nähdä tikapuut tai palavan pensaan. Kirkon mukaan ne ovat Vanhan testamentin kuvia Neitsyt Mariasta.

Jaakob näki unta tikapuista. Ne johtivat taivaaseen saakka. Enkelit kulkivat niitä pitkin edestakaisin. Neitsyt Marian ikonissa olevat tikapuut kuvaavat sitä, että Neitsyt Maria synnytti Jeesuksen. Hän toi Jumalan Pojan taivaasta maan päälle.

Palava pensas taas säilyi vahingoittumattomana, vaikka tuli roihusi siinä. Palava pensas Neitsyt Marian ikonissa muistuttaa, että Maria oli nuori ja viaton.

Ikoni Jumalanäiti Palava pensas Lammin Luostarikeskus Panagiasta.